

विद्या विकास मंडळ
रामकृष्ण महादेव साळगांवकर उच्च माध्यमिक विद्यालय
मडगांव गोवा

मध्य सत्र परीक्षा - ऑगस्ट २०२४

इयत्ता : अकरावी

विषय : मराठी (द्वितीय भाषा)

वेळ : १ तास

दिनांक : ७/८/२०२४

गुण : २०

सूचना : १. शुद्धलेखनाचे नवीन नियम पाळावेत.

२. उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

विभाग १- व्याकरण

खालील शब्दांची भाववाचक नामे लिहा .

- प्रश्न.1. खरा 1
- प्रश्न.2. विविध 1
- खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दांच्या जाती लिहा..
- प्रश्न. 3. आईने पुस्तके पाहिली आणि तिच्या डोक्यांत पाणी आले. 2

विभाग २ - गद्य आणि पद्य

खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका ओळीत लिहा.

- प्रश्न. 4. देष्णवानी खेळ कुठ मांडलेला आहे ? 1
- प्रश्न. 5. 'श्रावणबाळ' ह्या कवितेचे कधी कोण ? 1
- खालील कवितेच्या ओळी कंसातील योग्य वापरून पूर्ण करा.
- प्रश्न. 6. कळिकाळावरि घातलीसे _____ | एक एकाहुनी बळी रे ।। 1
(आस, ध्यास, कास)
- प्रश्न.7. पाणी आणावयास जातसे _____ श्रावणबाळ 1
(नाईलवर, भिसिसिपीवर, गोदावरीवर)
- प्रश्न. 8. गोपीचंदनउटी _____ माळा । हार मिरवती गळां । 1
(तुळसीच्या, पारिजाताच्या, कस्तुरिच्या)

खालील वाक्यांचे संदर्भासह स्पष्टीकरण लिहा.

प्रश्न. 9. " त्यापेक्षा माझे लुगडे रंगवले असते तर नेसायला तरी उपयोगी पडले असते." 5

किंवा

' एका नित्यनूतन संस्कृतीचे आपण चाईक आणेत.तिला कालसुरांगत नवं रूप आपणच द्यायला हवं !'

विभाग ३ -लेखन

खाली दिलेल्या वाक्प्रचारांचा योग्य पर्याय निवडून लिहा.

प्रश्न.10. हजेरी लावणे _____ 1

- . आठवणीत राहणे
- . डाग लागणे
- . नमते घेणे
- . कानउघाडणी करणे

प्रश्न. 11. अंतर्मुख होणे _____ 1

- . वाईट वाटणे
- . आकर्षित करणे
- . विचारमग्न होणे
- . आनंद मिळवणे

खालील उतारा वाचून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची योग्य उत्तरे लिहा.

व्यक्तिगत आणि सामाजिक अस्तित्व व उन्नती हेच माणसाचे ध्येय हवं.जीवनाचे ध्येय निश्चित न करता अनागिक व अस्पष्ट सुखाच्या माग धावण्याने वैयक्तिक व सामाजिक आरोग्य विघडत चाललं आहे. समाजाचे अस्तित्व व उन्नती यातूनच व्यक्तिगत अस्तित्व वा उन्नती साध्यते.समाजाचे अस्तित्व त्याच्या संस्कृतीत, भाषेत, चालीरीतीत,श्रद्धेत व वाङ्मयात असतं. हे सार टिकवणे,उन्नत करणे हे आपलं ध्येय असायला हवं. समाजाला चांगलं वाईट कळत नाही तेव्हा त्याला जागवावं लागतं. विश्व करंडकाच्या पहिल्या फेरीत आपण हरलो याचं वाईट वाटणारचं; पण त्यागुळे त्या खेळाडूंच्या घराचं नुकसान करणं, सार्वजनिक मालमत्तेला धोका पोचविणं वाईट आहे,हे समाजाला समजावून सांगावं लागेल. समाजाला जागं करणं, त्याला त्याच्या हितासाठी त्याग करण्याची मनाची तयारी करून घेणे महत्वाचं असतं. क्षणिक सुख व दिर्घ सुख यातील फरक लक्षात आणून दिला पाहिजे. क्षणिक सुखापेक्षा प्रकृती चांगली राखणं महत्त्वाचं आहे.उदा. चौकात उभा राहून गप्पा मारण्यापेक्षा टेक डीवर फिरायला जाणं केव्हाही चांगलं हे समजावून द्यायला हवं.

(डॉ. ह. वि. सरदेसाई)

प्रश्न. 12. माणसाचे ध्येय कोणते असायला हवे? 1

प्रश्न. 13. समाजाचे अस्तित्व कशात आहे? 1

प्रश्न. 14. क्षणिक सुखापेक्षा कोणती गोष्ट महत्वाची आहे? 1

प्रश्न. 15. उताऱ्याला योग्य शीर्षक द्या. 1

